

ELŐTERJESZTÉS

**Karancsság Község Önkormányzat
2022-2025. évi stratégiai belső ellenőrzési tervének
és a
2022. évi belső ellenőrzési tervének elfogadásához**

Karancsság, 2021. november

Tisztelt Képviselő-testület!

Az államháztartásról szóló 2011. évi CXCV. törvény (a továbbiakban: Áht.) 61. §-a szerint az államháztartási kontrollok célja az államháztartás pénzeszközeivel és a nemzeti vagyonnal történő szabályszerű, gazdaságos, hatékony és eredményes gazdálkodás biztosítása. Az államháztartás belső kontrollrendszere a költségvetési szervek belső kontrollrendszere keretében valósul meg, beleértve a belső ellenőrzést is.

Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény 119-120. §-a rendelkezik a helyi önkormányzatok belső kontrollrendszeréről. A 120. § a pénzügyi bizottság feladatait írja elő, míg a 119. § (3)-(4) bekezdése szabályozza a belső kontrollrendszer működtetését. Ezen belül kerül előírásra, hogy a jegyző köteles – a jogszabályok alapján meghatározott – belső kontrollrendszert működtetni, amely biztosítja a helyi önkormányzat rendelkezésére álló források szabályszerű, gazdaságos, hatékony és eredményes felhasználását. A jegyző köteles gondoskodni továbbá – a belső kontrollrendszeren belül – a belső ellenőrzés működtetéséről az államháztartásért felelős miniszter által közzétett módszertani útmutatók és a nemzetközi belső ellenőrzési standardok figyelembevételével. A helyi önkormányzatnak a belső ellenőrzés keretében kell gondoskodni a felügyelt költségvetési szervek ellenőrzéséről is. A szabályozás szerint a helyi önkormányzatra vonatkozó éves ellenőrzési tervet **a képviselő-testület az előző év december 31-éig hagyja jóvá.**

Az Áht. szerint a helyi önkormányzat és költségvetési szervei belső ellenőrzésére vonatkozó részletes szabályokat jogszabály tartalmazza. E rendelkezéseket **a költségvetési szervek belső kontrollrendszeréről és belső ellenőrzéséről szóló 370/2011. (XII.31.) kormányrendelet (a továbbiakban: Bkr.) határozza meg.**

A Ságújfalui Közös Önkormányzati Hivatalnál a jogszabályban előírt kötelezettségének eleget téve, polgári jogi szerződés keretében foglalkoztat belső ellenőrt, aki - jogszabályi rendelkezés alapján – a belső ellenőrzési vezetői feladatokat is ellátja.

A 2022. évi ellenőrzési terv a stratégiai ellenőrzési tervvel összhangban került összeállításra, a belső ellenőrzésre rendelkezésére álló erőforrásokat figyelembe véve.

Az ellenőrzési prioritások meghatározásánál, az ellenőrzésre kerülő szervezetek és folyamatok kiválasztásánál a következő szempontok érvényesültek:

- a Bkr. alapján vizsgálni és értékelni kell a belső kontrollrendszer működését,
- vizsgálni kell a gazdálkodás során jelentős pénzügyi kihatással bíró, magas bevételi ill. költségintéző folyamatok szabályszerűségét,
- biztosítani kell az Önkormányzat felügyelete alatt álló önállóan működő költségvetési szervek valamint a társulások és a nemzetiségi önkormányzatok ellenőrzését,
- az előző évek belső ellenőrzési tapasztalatait alapul véve a belső ellenőrzés által tett javaslatok realizálásának utóellenőrzéséről gondoskodni kell.

Kérem a tisztelt Képviselő-testületet az előterjesztés megtárgyalására és a határozati javaslat elfogadására!

Határozati javaslat

**Karancsság Község Önkormányzata Képviselő-testületének
...../2021. (.....) határozata**

1. Karancsság Község Önkormányzata Képviselő-testülete a határozat mellékletében foglalt tartalommal elfogadja az önkormányzat 2022-2025. évi stratégiai belső ellenőrzési tervét és a határozat 1. melléklete szerint jóváhagyja.
2. Karancsság Község Önkormányzatának Képviselő-testülete a határozat mellékletében foglalt tartalommal elfogadja az önkormányzat 2022. évre vonatkozó belső ellenőrzési tervét (2. melléklet)

Karancsság, 2021. november ...

Schirling István
jegyző

Karancsság Község Önkormányzatának 2022-2025. évi stratégiai belső ellenőrzési terve

Karancsság Község Önkormányzat, illetve az általa fenntartott költségvetési intézmények vonatkozásában az alábbi stratégiai ellenőrzési tervet terjesztem elő:

1. Karancsság Község Önkormányzatának hosszú távú célkitűzései és az azzal összhangban lévő belső ellenőrzési stratégiai célok

Karancsság Község Önkormányzatának alapvető célja, hogy biztosítsa a település működőképességét, az Önkormányzat Szervezeti és Működési Szabályzatában meghatározott kötelező és önként vállalt feladatok ellátásához szükséges források megteremtésével.

Ezek teljesítése érdekében a költségvetési szervek belső ellenőrzéséről és belső kontrollrendszeréről szóló 370/2011. (XII.31.) Kormányrendelet (továbbiakban: Bkr.) alapján – összhangban az Önkormányzat gazdasági programjával – Karancsság Község Önkormányzat belső ellenőrzésére vonatkozó stratégiai terve az alábbiak szerint került meghatározásra.

A belső ellenőrzés általános stratégiai célja, hogy hozzájáruljon az Önkormányzat által kitűzött stratégiai célok eléréséhez, melyek a gazdasági programban és a különböző koncepciókban kerültek megfogalmazásra.

Karancsság Község Önkormányzata stratégiai feladatait alapvetően:

- Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény és az Önkormányzat Szervezeti és Működési Szabályzata
- kötelezően ellátandó,
- helyi közszolgáltatások körében teljesítendő,
- önként vállalt feladatai, illetve
- a fenntartói körébe tartozó intézmények által ellátott feladatok összetétele, nagysága,
- az elérendő célkitűzések,
- a vezetői elvárások,
- és az önkormányzat gazdasági programja határozza meg.

A stratégiai ellenőrzési tervnek összhangban kell lennie az önkormányzat hosszú távú céljaival, az ellátandó feladatokkal.

Az önkormányzat hosszú távú célkitűzéseit elősegítő belső ellenőrzési hosszú távú célkitűzések és stratégiai célok az alábbiak:

- a gazdálkodással kapcsolatos feladatok szabályszerűségének biztosítása a működőképesség és pénzügyi egyensúly megteremtése érdekében,
- vizsgálni és értékelni a pénzügyi irányítási és ellenőrzési rendszerek működésének gazdaságosságát, hatékonyságát és eredményességét,
- a pénzügyi egyensúlyi helyzetet befolyásoló döntésekkel kapcsolatos feltárt kockázati tényezők elemzése,
- a feladatok gazdaságos, hatékony és eredményes ellátásának megalapozása,
- vizsgálni a rendelkezésre álló erőforrásokkal való gazdálkodást, a vagyon megóvását és gyarapítását, valamint az elszámolások, beszámolók megbízhatóságát,
- a FEUVE rendszer működésének folyamatos vizsgálata,
- az önkormányzat bevételei között jelentős állami támogatás igénylésének és elszámolásának szabályszerűségének biztosítása,
- a pénzügyi és számviteli rendszer szabályozottságának ellenőrzése, figyelemmel a jogszabályi változásokra,
- ajánlásokat, javaslatokat megfogalmazni a kockázati tényezők, hiányosságok megszüntetése, kiküszöbölése vagy csökkentése, valamint a szabálytalanságok megelőzése, illetve feltárása érdekében, szabályszerűségi, pénzügyi, rendszer és teljesítmény ellenőrzések, valamint informatikai rendszerellenőrzések végzése.
- belső kontrollrendszer működésének és hatékonyságának vizsgálata,

- a korábbi ellenőrzések által feltárt hiányosságok, javaslatok hasznosulásának kontrollja
- magas kockázatú rendszerek, folyamatok ellenőrzése éves ciklusokban, illetve lehetőség szerint,
- közepes kockázatú rendszerek, folyamatok ellenőrzése 2 éves ciklusokban, illetve lehetőség szerint,
- alacsony kockázatú rendszerek, folyamatok ellenőrzése 3 éves ciklusokban, illetve lehetőség szerint
- az önkormányzat kötelező és önként vállalt feladatai gazdaságos, hatékony és eredményes végrehajtásának elősegítése,
- az önkormányzat intézményei, gazdasági társaságai működésének folyamatos ellenőrzése,
- az intézményrendszer működésének, gazdálkodásának helyzetéről megfelelő áttekintés nyújtása,
- az Önkormányzatnál és az önkormányzat fenntartásában működő intézményekben a hatályos jogszabályok, önkormányzati rendeletek és belső szabályzatok maradéktalan betartatása,
- az adott szervezet keretein belül racionális feladatellátást szorgalmazása,
- a rendelkezésre álló erőforrásokkal való gazdálkodás vizsgálata,
- a normatív állami hozzájárulások és normatív, kötött felhasználású támogatások igénylése és elszámolása jogszabályi előírásoknak való megfelelése,
- ajánlások és javaslatok megfogalmazása a kockázati tényezők, hiányosságok megszüntetése, kiküszöbölése vagy csökkentése, valamint a szabálytalanságok megelőzése, feltárása érdekében,
- a külső és belső ellenőrzések javaslatai alapján megtett intézkedések nyomon követése,
- kockázatelemzésen alapuló éves ellenőrzési terv kidolgozása.

2. A belső kontrollrendszer értékelése

A belső kontrollrendszer az államháztartásról szóló 2011. évi CXCV. törvény (a továbbiakban: Áht.) 69. §-ában meghatározott rendszer, amely a kockázatok kezelésére és a tárgyilagosságot bizonyosság megszerzése érdekében kialakított folyamatrendszer.

A belső kontrollrendszer működtetésének célja, hogy az Önkormányzat és az önkormányzat intézményei:

- a tevékenységeket szabályszerűen, gazdaságosan, hatékonyan és eredményesen hajtsák végre;
- teljesítsék az elszámolási kötelezettségeket;
- megvédjék az erőforrásokat a veszteségektől, károktól és a nem rendeltetésszerű használatától.

A költségvetési szerv belső kontrollrendszeréért a költségvetési szerv vezetője felelős, aki köteles – a szervezet minden szintjén érvényesülő – megfelelő

- a) kontrollkörnyezetet,
- b) integrált kockázatkezelési rendszert,
- c) kontrolltevékenységeket,
- d) információs és kommunikációs rendszert,
- e) monitoring rendszert

kialakítani és működtetni.

A költségvetési szervek Bkr. 8. §-a a belső ellenőrzés feladatának határozza meg a belső kontrollrendszerek jogszabályoknak és szabályzatoknak való megfelelő kiépítésének, működésének elemzését, vizsgálatát értékelését, továbbá a belső kontrollrendszerek gazdaságos, hatékony és eredményes működésének elemzését, vizsgálatát, értékelését.

A belső ellenőrzés az önkormányzat céljainak elérése érdekében az Önkormányzatnál, a Hivatalnál, és az intézményeknél a soros ellenőrzések alkalmával elemzi, vizsgálja és értékeli a kockázatkezelési, (pénzügyi) irányítási és kontroll eljárások működését, beleértve a folyamatba épített, előzetes, utólagos és vezető ellenőrzést (FEUVE) is.

3. A kockázati tényezők és értékelésük

A stratégiai terv kialakításakor figyelembe vett kockázati elemek az alábbiak:

- a gazdasági, jogi és szabályozási, politikai környezet változása,
- az önkormányzatok feladatainak változása, strukturális átrendeződése,
- a szervezet, a működés összetettsége,
- a számviteli rendszerek megbízhatósága,
- a szabályozottság hiánya,
- a szervezet állandósága,
- az információáramlás és információnyújtás elégtelensége,
- a dolgozók képzettsége, gyakorlottsága és hozzáértése,
- az általános külső és belső ellenőrzési környezet,
- a működési környezet kockázatai,
- az elemi csapásokból eredő kockázatok.

Az önkormányzatra és az intézményeire ható kockázatok a következők:

- A jogszabályi változások figyelmen kívül hagyása, a helyi szabályozások hiánya.
- A költségvetésben betervezett bevételek elmaradása, előre nem tervezett kiadások felmerülése, forráshiányból adódó kockázat.
- Nem megfelelő információáramlás a szervezeten belül.
- A nem megfelelő dokumentáltság.
- A gazdálkodás tárgyi feltételeinek hiánya.
- Az alkalmazottak képzettségének és gyakorlatának hiánya.

Az önkormányzati intézmények tevékenysége többnyire kötelezően ellátandó állami feladatokra korlátozódik, ezért bevételeiket a változó piaci árviszonyok kevésbé befolyásolják. Csupán a beszerzéseknél érzékelik a versenyhelyzet árára gyakorolt hatását, amit bizonyos mértékig ki lehet védeni, élni lehet alkalmanként a kínálati piac lehetőségeivel, árajánlatok bekérése és a közbeszerzési eljárás lefolytatása révén.

A rendszeresen elvégzett felügyeleti és pénzügyi ellenőrzésekkel az intézményi gazdálkodásban és annak dokumentáltságában rejlő kockázatok visszaszoríthatók, minimalizálhatók.

A kockázatkezelés feladat- és hatáskörét külön szabályzatban, munkaköri leírásokban, vezetői utasításokban kell szabályozni.

4. A belső ellenőrzésre vonatkozó fejlesztési terv

Az Önkormányzat jogszabályban előírt kötelezettségének eleget téve a közös önkormányzati hivatalon keresztül tesz eleget a belső ellenőrzési feladatok ellátására. A polgári jogi jogviszonyban foglalkoztatott belső ellenőr - jogszabályi rendelkezés alapján - a belső ellenőrzési vezetői feladatokat is ellátja.

A külső szolgáltató kiválasztásakor minden esetben figyelemmel kell lenni a Bkr. 24.§ -ban előírt általános és szakmai követelményekre. A külső szakértő biztosítja a folyamatos továbbképzését, szakmai konzultációkon való részvételét, illetve a feladat ellátás informatikai hátterét.

A belső ellenőrzési tevékenységet végzőkre vonatkozó fejlesztések célja, hogy a belső ellenőrök képzettsége és szakmai gyakorlata kielégítse az ellenőrzési tevékenységgel szemben támasztott szakmai követelményeket. Az ellenőrökkel szemben elvárás a továbbképzéseken való részvétel, a folyamatos felkészülés, illetve a felkészültség az ellenőrzendő szervezeti elemek sajátosságaira.

5. A belső ellenőrzés tárgyi és információs igénye

Az ellenőrzött költségvetési szervek kötelesek a helyszíni ellenőrzések alkalmával az ellenőrök számára megfelelő munkakörülményeket biztosítani (Bkr. 28. § d) bekezdés).

6. Az ellenőrzés által vizsgálandó területek

Az intézmények ellenőrzésekor a vizsgálandó területek meghatározásánál a vonatkozó jogszabályi előírásokon felül figyelembe kell venni a fenntartott intézményi szervezet struktúrájában vagy tevékenységében bekövetkező változásokat is.

Elsődleges szempont az ellenőrzés működtetését illetően, hogy biztosítsa az önkormányzat, illetve az intézmények rendelkezésére álló források szabályszerű, szabályozott, gazdaságos, hatékony és eredményes felhasználását.

Karancsság Község Önkormányzata valamint a belső ellenőrzés kiemelten kezelt területei:

- a szabályozottság aktualizálása és érvényesülése a gyakorlatban,
- az operatív gazdálkodás szabályainak betartása,
- a gazdálkodási szempontból lényeges hatású feladatok, területek ellenőrzése,
- a normatív állami hozzájárulások és normatív támogatások igénylése és elszámolása jogszabályi előírásoknak való megfelelése,
- a költségvetési év eredményeként keletkezett pénzmaradvány vizsgálata, az összetevők keletkezésének elemzése,
- külső ellenőrzések megállapításait követő intézkedések eredményességének vizsgálata,
- közbeszerzések és a közbeszerzési eljárások ellenőrzése,
- az EU-s forrásokkal megvalósuló fejlesztési feladatok teljesítésének ellenőrzése.

Az ellenőrzések kiemelt területeit minden évben felül kell vizsgálni és a megváltozott feladatokhoz, körülményekhez igazítani.

**Karancsság Község Önkormányzatának
2022. évi belső ellenőrzési terve**

A stratégiai terv, valamint az ezzel összhangban álló éves ellenőrzési tervek készítését – a költségvetési szervek belső ellenőrzéséről szóló 370/2011. (XII.31.) Kormányrendelet (a továbbiakban: Bkr.) határozza meg. Az éves ellenőrzési feladatok meghatározásánál figyelembe vettük a prioritásokat, valamint a vezetői javaslatokat.

A 2022. évi éves ellenőrzési terv kialakítását megalapozó főbb kockázati tényezők a következők voltak:

- a működés szabályozottsága,
- a szabályozás érvényesülése a gyakorlatban,
- humán erőforrás (gazdasági apparátus személyi feltételei és szakképzettsége),
- a gazdálkodási tevékenység tárgyi és információs feltételei,
- a működési bevételek,
- a működési kiadások,
- a befektetett eszköz állomány nettó értéke,
- közbeszerzési értékhatár alatti beszerzések lebonyolítása,
- az alkalmazotti létszám nagysága,
- előző fenntartói ellenőrzéskor megállapított hibák száma,
- a belső kontrollrendszer kialakítása, működtetése.

A 2022. évi ellenőrzésre javasolt területek az alábbiak:

1. **Tárgy:** Az élelmezési tevékenységhez kapcsolódó nyilvántartások és elszámolások, valamint a nyersanyagnorma felhasználásának ellenőrzése

Cél: annak megállapítása, hogy az önkormányzat a közétkeztetési szolgáltatást (gyermek- és szociális étkeztetés) a jogszabályokban, valamint a belső utasításokban meghatározottak alapján biztosítja-e.

2. **Tárgy:** A kötelezettségvállalás, ellenjegyzés, szakmai teljesítés igazolása, érvényesítés és utalványozás rendjének ellenőrzése

Cél: annak megállapítása, hogy az önkormányzat a költségvetési gazdálkodás során betartja-e a jogszabályokban, valamint a belső utasításokban meghatározottakat.

Karancsság Község Önkormányzatának 2022. évi belső ellenőrzési terve

Ellenőrzendő folyamatok és szervezeti egységek	Az ellenőrzésre vonatkozó stratégia (ellenőrzés célja, módszere, tárgya, terjedelme, ellenőrzött időszak)	Azonosított kockázati tényezők	Az ellenőrzés típusa	Az ellenőrzés ütemezése	Erőforrás szükségletek
Karancsság Község Önkormányzata, Ságújfalui Közös Önkormányzati Hivatal, Karancssági Kerekterdő Óvoda	<p>Tárgya: Az élelmezési tevékenységhez kapcsolódó nyilvántartások és elszámolások, valamint a nyersanyagnorma felhasználásának ellenőrzése</p> <p>Cél: annak megállapítása, hogy az önkormányzat a közélvezetési szolgáltatást (gyermek- és szociális étkeztetés) a jogszabályokban, valamint a belső utasításokban meghatározottak alapján biztosítja-e.</p> <p>Módszere: dokumentumokon alapuló, szűrőpróbaszerű és tételes.</p> <p>Időszak: 2021. és 2022. év</p>	<p>Belső kontrollok megbízhatósága, szabálytalanságok lehetősége</p> <p>Változások (jogszabályi, személyi)</p> <p>A vezetőség aggályai.</p>	Rendszerellenőrzés	Külön ütemterv szerint	1 fő belső ellenőr
Karancsság Község Önkormányzata, Ságújfalui Közös Önkormányzati Hivatal	<p>Tárgya: A kötelezettségvállalás, ellenjegyzés, szakmai teljesítés igazolása, érvényesítés és utalványozás rendjének ellenőrzése</p> <p>Cél: annak megállapítása, hogy az önkormányzat a költségvetési gazdálkodás során betartja-e a jogszabályokban, valamint a belső utasításokban meghatározottakat.</p> <p>Módszere: dokumentumokon alapuló, szűrőpróbaszerű és tételes.</p> <p>Időszak: 2021. és 2022. év</p>	<p>Belső kontrollok megbízhatósága, szabálytalanságok lehetősége</p> <p>Változások (jogszabályi, személyi)</p> <p>A vezetőség aggályai.</p>	Rendszerellenőrzés	Külön ütemterv szerint	1 fő belső ellenőr